

ФІНАНСОВИЙ АУДИТ ТА АУДИТ ЕФЕКТИВНОСТІ ЯК ОСНОВНІ СКЛАДОВІ ДЕРЖАВНОГО АУДИТУ

СИСОЄВА Інна¹, НАГАЙЧУК Вікторія², СИСОЄВА Вікторія³

¹ Вінницький навчально-науковий інститут економіки Західноукраїнського національного університету
<https://orcid.org/0000-0003-0567-1658>

e-mail: i.sysoyeva@wunu.edu.ua

² Вінницький навчально-науковий інститут економіки Західноукраїнського національного університету
<https://orcid.org/0000-0002-6653-6583>

e-mail: nagaichukviktorija@gmail.com

³ Вінницький навчально-науковий інститут економіки Західноукраїнського національного університету
e-mail: sysoyevaviktorija@gmail.com

Ефективність діяльності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування значною мірою залежить від належного контролю за дотриманням законів, рішень та розпоряджень, а також від організації процесу їх виконання. Регулярний і всеосяжний контроль допомагає забезпечити науково обгрунтовані рішення та нормативні акти, а також своєчасно їх впроваджувати. Він є важливим інструментом для виявлення та усунення недоліків у діяльності органів управління і визначення їхніх причин. Контроль сприяє дисципліні серед працівників управлінських структур і дозволяє об'єктивно оцінювати їхню компетентність, відповідальність та позитивний досвід. Особливої важливості державний контроль набуває у контексті діяльності господарюючих суб'єктів з різними формами власності.

Контроль, у широкому розумінні, – це процес, що забезпечує відповідність дій об'єкта управління прийнятим управлінським рішенням і спрямований на досягнення визначених цілей. Він є самостійною функцією управління, яка має чітко визначену мету, зміст і способи реалізації.

Дослідження спрямоване на визначення теоретико-методологічних та організаційно-практичних основ аудиту ефективності виконання бюджетних програм спрямовані на визначення критеріїв оцінки та методів вимірювання економічної ефективності чинників виконання цих програм. Вони включають ключові елементи, зміст і послідовність контрольних процедур, а також інформаційне забезпечення, яке регулює порядок проведення аналітичних досліджень та їх використання в управлінських цілях.

Ключові слова: державний аудит, аудит ефективності, бюджетні фінанси, державний фінансовий контроль

<https://doi.org/10.31891/mdes/2024-13-9>

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Поступові зміни в політичному та економічному курсі України, орієнтовані на інтеграцію до міжнародного економічного простору, вимагають радикальної перебудови управлінських функцій держави, зокрема в сфері державного фінансового контролю. В контексті орієнтації державної політики України на вступ до Європейського Союзу, однією з ключових складових є адаптація системи фінансового контролю до європейських стандартів і дотримання принципів Лімської декларації з контролю. Модернізація системи державних фінансів в Україні відповідно до Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022–2025 роки та плану заходів з її реалізації [1].

Ефективність фінансового контролю в розвинених країнах досягається завдяки довгостроковому призначенню керівників органів фінансового контролю, що часто перевищує терміни повноважень парламентів, які їх затверджують. Наприклад, у США цей термін складає 15 років, у Німеччині, Австралії та Угорщині – 12, у Канаді – 10, у Болгарії – 9, у Мексиці – 8, у Туреччині – 7, а в Польщі, Румунії, Монголії та Швейцарії – 6 років [11]. У країнах ЄС існує кілька основних типів державних органів фінансового контролю: Аудиторські суди (Франція, Бельгія, Люксембург, Португалія, Іспанія, Італія); Колегіальні органи без судових функцій (Нідерланди, Німеччина); Незалежні контрольні управління, очолювані Генеральним контролером (Велика Британія, Ірландія, Данія); Контрольні управління в структурі уряду (Швеція, Фінляндія) [11].

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Оскільки контроль є невід'ємною складовою управлінського процесу, без якої неможливо досягти ефективного управління, він забезпечує зворотний зв'язок, надаючи інформацію про стан явищ або процесів, що аналізуються. Контроль допомагає вчасно усунути та запобігти порушенням. Він не є самоціллю і не може бути здійснений хаотично, довільно чи без конкретної мети.

З іншого боку, контроль – це не просто стандартна функція управління, а самостійне суспільне явище, яке забезпечує спостереження за тим, як на певному рівні відбувається управлінський процес. У деяких випадках він може виглядати як самостійне явище, пов'язане з

суспільними угодами, на основі яких виникають і діють державні органи, влада та інші управлінські структури, створені суспільством для саморегуляції та організації суспільних відносин.

Отже, контроль є функцією управління, що полягає у систематичному спостереженні за діяльністю об'єкта управління з метою оцінки ефективності ухвалених рішень. Крім загального поняття контролю, існують також більш спеціалізовані визначення цього терміна. Наприклад, контроль може трактуватися як аналітична функція управління, яка включає спостереження за процесами, порівняння контрольних параметрів з заданими стандартами, виявлення відхилень від запланованих результатів або як елемент управління економічними об'єктами та процесами, що передбачає нагляд за їхньою відповідністю встановленим законам, нормативним актам, програмам, планам, угодам та проектам.

У цьому контексті слово «контроль» варто розуміти як перевірку або спостереження з метою перевірки для запобігання небажаним явищам, виявлення та припинення неправомірних дій. Варто зазначити, що в чинному законодавстві чітке визначення поняття «контроль» не закріплене. Через цю невизначеність виникають постійні наукові дискусії щодо суті контролю. Різні вчені по-різному трактують це поняття, акцентуючи увагу на певних його особливостях та властивостях. Однак більшість науковців погоджуються, що контроль є функцією управління, яка полягає у спостереженні за діями керованого об'єкта для оцінки ефективності прийнятих рішень.

Державний контроль займає особливе місце в системі контролю загалом. Це нагляд держави за діяльністю суб'єктів господарювання. Сутність державного контролю полягає у перевірці того, як державні службовці виконують свої обов'язки та як функціонує державна служба в цілому.

Дослідження деяких вчених, таких як В. Гулько [3], О. Редько [7], Л. Гуцаленко [4], В. Дерій [4], О. Жадан [6] та інші, аналізують практичні аспекти організації та функціонування фінансового контролю. Однак, серед науковців існує відсутність єдиної думки щодо основних термінів і механізмів фінансового контролю. Враховуючи це, доцільно розглянути поняття «механізм» у контексті державного фінансового контролю, визначивши його як інструмент регулювання економічних процесів для своєчасного прийняття управлінських рішень і підвищення ефективності використання державних коштів.

ВИДЛЕННЯ НЕДОСЛІДЖЕНИХ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ

Сучасний стан системи державного фінансового контролю, включаючи різні форми контролю, зокрема державний фінансовий аудит, викликає активні обговорення серед фахівців. Серед питань, які обговорюються, є доцільність впровадження та методологічна складова державного фінансового аудиту.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Мета дослідження – оцінити поточний стан державного фінансового контролю в Україні та виявити існуючі проблеми в цій сфері.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Фінансовий аудит має на меті оцінити ефективність використання державних ресурсів та виявити можливі фінансові порушення. Аудит ефективності як форма державного аудиту спрямований на оцінку досягнення цілей і ефективності використання державних ресурсів. Він є частиною системи контролю та управління публічними фінансами, що допомагає забезпечити належне використання державних коштів та досягнення запланованих результатів та допомагає забезпечити прозорість і підзвітність у використанні державних ресурсів, а також підвищити ефективність державного управління. В Україні аудит ефективності здійснюється Державним аудитором України, який має повноваження проводити перевірки і надавати рекомендації щодо покращення ефективності використання державних коштів.

На сьогоднішній день деякі дослідники частково досліджують організаційні та методичні аспекти проведення цього аудиту. Однак комплексного підходу до цієї теми поки що бракує, що потребує подальшого розвитку нормативної бази та методичних рекомендацій.

Проведення аудиту за різними напрямками державного фінансування дозволяє знижувати ризики неефективного використання коштів, а також допомагає вдосконалювати систему контролю та забезпечення прозорості у використанні державних ресурсів.

Державний фінансовий контроль (ДФК) дійсно відіграє ключову роль у забезпеченні ефективного функціонування держави, особливо в контексті регулювання економічного розвитку та добробуту суспільства. В Україні становлення цього інституту проходило паралельно з

процесами державотворення, що супроводжувалося низкою викликів. Основні проблеми, з якими стикається система ДФК, включають застарілі підходи до контролю, недостатньо розвинену методологічну базу та недоліки в організації процесу контролю. Проблеми, пов'язані з фінансовими порушеннями, не вказують на відсутність інституційного контролю, а швидше на потребу модернізації його інструментів і методів. Як наслідок, це знижує здатність держави оперативно реагувати на економічні зміни та концентрувати зусилля на пріоритетних напрямках фінансової діяльності. Ефективний державний фінансовий контроль не тільки забезпечує законність і доцільність використання фінансових ресурсів, але й сприяє загальному добробуту громадян, оскільки дозволяє своєчасно виявляти відхилення від встановлених стандартів і впроваджувати коригуючі заходи.

Ретроспективний огляд теоретичних і практичних аспектів методології та організації фінансового контролю дійсно демонструє, що ця тема широко досліджувалася провідними українськими науковцями. Їхні праці охоплюють різні аспекти розвитку фінансового контролю як на макро-, так і на мікрорівнях, зосереджуючись на питаннях вдосконалення теоретичних підходів, методів, інструментів та організації фінансового контролю [2;3;4].

Ці дослідники внесли значний вклад у розробку наукових основ, що сприяють покращенню фінансового контролю, зокрема в умовах перехідної економіки України [4; 5;6;7;9]. Вони розглядають як питання ефективного використання державних ресурсів, так і проблематику запобігання фінансовим порушенням. Завдяки їхнім дослідженням піднімаються питання вдосконалення механізмів контролю та регулювання, що є важливим для забезпечення стабільного економічного розвитку країни та зростання суспільного добробуту. Внесок цих вчених не тільки визначає напрями розвитку фінансового контролю, але й формує підґрунтя для подальших досліджень та реформ у сфері управління державними фінансами. Сучасний етап соціально-економічного розвитку України дійсно вимагає посилення ролі держави в управлінні економікою, особливо в умовах ринкових відносин та зростаючого дефіциту державних фінансових ресурсів.

Посилення боротьби з корупцією, економічними правопорушеннями та підвищення ефективності управління державними фінансами є критично важливими завданнями для забезпечення стабільності економічної системи. Одним із головних інструментів для досягнення цих цілей є ефективна система фінансово-економічного контролю. Вона покликана забезпечувати баланс і гармонію у функціонуванні суспільства, контролюючи процеси виробництва, розподілу та перерозподілу суспільних ресурсів.

В умовах поглиблення економічної рецесії та кризи державних фінансів важливість вдосконалення механізмів державного фінансового контролю зростає ще більше. Для України, яка перебуває в умовах значного бюджетного дефіциту, розробка та впровадження ефективних механізмів управління фінансовими ресурсами є життєво необхідними. Цей процес включає як науковий аналіз організаційно-економічних механізмів, так і впровадження незалежного аудиту, що дозволяє більш прозоро і раціонально управляти фінансовими ресурсами. Незалежний аудит є ключовим елементом, що забезпечує зовнішній контроль за управлінською діяльністю держави у фінансовій сфері, підвищуючи рівень відповідальності та ефективності.

Контроль є одним із найважливіших елементів системи управління, який забезпечує належне виконання законодавчих актів, рішень та розпоряджень органів виконавчої влади і місцевого самоврядування.

Ефективна організація контролю дозволяє не тільки відслідковувати виконання рішень, але й оцінювати їх наукову обґрунтованість та забезпечувати своєчасне виконання. Він також виявляє проблеми та недоліки в діяльності управлінських структур, що сприяє їх своєчасному усуненню і підвищенню якості управління. Контроль дисциплінує співробітників і дає можливість оцінити їх компетентність та відповідальність. Це особливо важливо в умовах різноманіття форм власності в економіці, де контроль допомагає забезпечити стабільність та ефективність діяльності суб'єктів господарювання.

У широкому розумінні контроль є процесом, спрямованим на забезпечення відповідності діяльності об'єкта управління ухваленим рішенням і досягнення поставлених цілей. Він є самостійною функцією управління, що включає моніторинг, оцінку та коригування управлінських рішень. Таким чином, контроль забезпечує об'єктивну оцінку результатів діяльності та допомагає коригувати відхилення, що виникають в процесі реалізації управлінських рішень.

Аудит ефективності – це вид контролю, який передбачає комплекс дій зі збору та аналітичної обробки статистичних і звітних даних, матеріалів ревізій і перевірок, а також іншої відкритої інформації. Метою цього аудиту є оцінка ефективності використання державних коштів

для реалізації цілей, визначених бюджетними програмами, виявлення факторів, що перешкоджають досягненню максимальних результатів при використанні наявних трудових, матеріальних і фінансових ресурсів, а також розробка пропозицій для підвищення ефективності управління державними активами.

Основною метою аудиту ефективності є виявлення недоліків в організації виконання бюджетних програм (функцій), оцінка їхнього впливу на досягнення запланованих цілей і розробка пропозицій для підвищення ефективності використання державних ресурсів [9]. Для досягнення цієї мети аудит ефективності спрямований на виконання ключових завдань, зокрема: виявлення адміністративних, нормативно-правових і фінансових недоліків, які заважають повному та своєчасному виконанню бюджетної програми (функції); оцінка впливу цих недоліків на якість реалізації програми; аналіз рівня досягнення цілей державної програми; оцінка доцільності продовження виконання програми або її завершення, а також розробка рекомендацій щодо забезпечення ефективного використання державних ресурсів [10].

На відміну від ревізії чи перевірок, аудит ефективності зосереджений на аналізі нормативно-правової бази, планів і методичних рекомендацій, статистичної, фінансової та оперативної звітності, а також результатів попередніх ревізій і перевірок. Крім того, використовуються дані опитувань, інтерв'ю та анкетування. Основним методом дослідження є порівняння планових показників з фактичними результатами, а також аналіз діяльності минулих періодів та результатів роботи до і після затвердження програми, з урахуванням кращого досвіду та результатів підконтрольного об'єкта.

Таблиця 1

Компаративний аналіз фінансового аудиту та аудиту ефективності

№ з/п	Показник	Фінансовий аудит	Аудит ефективності
1.	Термінологія (дефініція)	Це вид контролю, який передбачає аналіз фінансової документації та рахунків контрольованого суб'єкта з метою перевірки, чи виконуються фінансово-господарські операції відповідно до визначених цілей і плану, чи дотримуються під час їх здійснення встановлені обмеження та правила, а також чи правильно вони відображені в облікових і звітних документах.	Це форма контролю, що полягає в комплексі заходів зі збору та аналізу статистичних і звітних даних, матеріалів перевірок і ревізій, а також іншої відкритої інформації. Метою є оцінка ефективності використання державних коштів для досягнення цілей, визначених бюджетними програмами, та виявлення чинників, що заважають досягненню максимальних результатів при використанні наявних трудових, матеріальних і фінансових ресурсів. Також важливим є обґрунтування пропозицій щодо поліпшення ефективності управління державними активами.
2.	Головна мета (ціль)	Встановлення відхилень від стандартів використання фінансових і матеріальних ресурсів [11].	Визначення недоліків в організації виконання бюджетних програм (функцій), впливу цих вад на досягнення запланованих цілей та обґрунтування пропозицій щодо підвищення ефективності використання державних ресурсів.
3.	Основні завдання	Контроль за законністю та своєчасністю операцій, відповідністю їхніх параметрів установленим нормам і правилам, оцінка реальності боргів та зобов'язань; контроль за правильністю оплати та достовірністю відображення в обліку результатів операцій; оцінка системи дій, спрямованих на забезпечення збереженості (економії) ресурсів.	Виявлення недоліків адміністративного, нормативно-правового та фінансового характеру, які заважають своєчасному та повному виконанню бюджетної програми (функції); аналіз впливу цих недоліків на якість виконання бюджетної програми (функції); оцінка ступеня досягнення цілей державної програми; оцінка доцільності продовження реалізації бюджетної програми (функції), а також формування рекомендацій щодо її припинення або забезпечення своєчасного та повного виконання з використанням оптимальних державних ресурсів.
4.	Методи	Аналіз фінансової звітності; перевірка документів за формальними ознаками; нормативна перевірка; зустрічна перевірка достовірності документів; інвентаризація; контрольні заміри виконаних робіт.	Аналіз фінансової звітності та інших статистичних і оперативних даних; аналіз матеріалів попередніх ревізій та перевірок, нормативно-правових актів; нормативна перевірка; інтерв'ювання; анкетування за висунутими гіпотезами [11].

Джерело: складено авторами на основі джерел [1; 3; 9; 11]

Фінансовий аудит і аудит ефективності відрізняються за своєю метою, що призводить до виникнення інших характерних відмінностей (Таблиця 1). По-перше, під час фінансового аудиту

основна увага зосереджена на перевірці законності фінансових операцій, правильності їхнього відображення в бухгалтерських регістрах, а також достовірності фінансової та статистичної звітності. Натомість, під час аудиту ефективності ключовий акцент робиться на аналізі якості прийнятих рішень щодо управління бюджетними коштами або іншими державними ресурсами, а також на оцінці рівня ефективності їх використання з метою виявлення можливих резервів для підвищення віддачі від витрат ресурсів.

Що стосується законного та цільового використання коштів, то тут немає сумнівів, що єдиною прийнятною формою контролю є фінансовий аудит (ревізії та перевірки). Проте, коли мова йде про контроль за досягненням результативних показників бюджетної програми, єдиної думки немає. Найбільше обговорюють питання, чи може фінансовий аудит надати інформацію про досягнення цілей та ефективність виконання бюджетної програми, чи цю роль має виконувати лише аудит адміністративної діяльності (аудит ефективності).

Важливими є питання, що стосуються терміна «ефективність». У першій категорії питань «ефективність» є лише одним з показників, які якісно та кількісно оцінюють виконання бюджетної програми. Вона підтверджується статистичними, бухгалтерськими та іншими звітами, а також дозволяє оцінити використання коштів для виконання програми. Зокрема, показник ефективності допомагає визначити, наскільки ефективно використовуються бюджетні кошти, як виконується програма і які бюджетні програми є найефективнішими.

Реальним і перспективним напрямком розвитку державного фінансового контролю є не лише забезпечення цільового та економного використання бюджетних коштів для утримання установ, але й досягнення максимальних результатів за мінімальних витрат на реалізацію бюджетних програм.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Враховуючи сучасний етап соціально-економічного розвитку, який вимагає створення ефективної системи фінансового контролю, що відповідає потребам демократичного суспільства, до якого прагне Україна, виникає необхідність удосконалення правового регулювання організації та функціонування органів державного контролю. Це обумовлено тим, що на сьогоднішній день контрольна діяльність в Україні є недостатньо ефективною.

На нашу думку, слід розробити та прийняти законодавчий акт, який би встановлював основні положення, принципи, завдання, форми і методи здійснення державного фінансового контролю в Україні. Цей закон мав би забезпечити функціонування державного фінансового контролю як системи взаємовідносин між державою, її контролюючими органами та підконтрольними об'єктами. Так, наприклад, це міг би бути Закон України «Про державний фінансовий контроль в Україні».

Проведений аналіз правової основи здійснення державного фінансового контролю вказує на наявність суттєвих прогалин у нормативно-правовій базі, а також на відсутність багатьох важливих положень, які б забезпечили належний рівень функціонування цієї системи. Для того щоб державний фінансовий контроль став дієвим інструментом регулювання, необхідно внести відповідні зміни до законодавчих та нормативно-правових актів, які регулюють питання його здійснення. Це дозволить підвищити ефективність державного фінансового контролю, покращити координацію та взаємодію між контролюючими органами, а також законодавчо закріпити цю функцію за Рахунковою палатою як незалежним вищим органом державного фінансового контролю.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Стратегія реформування системи управління державними фінансами на 2022-2025 роки та плану заходів з її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 груд. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-2021-%D1%80> (дата звернення: 01.08.2024).
2. Бортняк В. А. Контроль як функція управління фінансовою діяльністю держави. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. 2020. №31(70). С. 118–123. DOI: <https://doi.org/10.32838/2707-0581/2020.1/22> (дата звернення: 20.08.2024).
3. Гулько В.В. Удосконалення механізму державного фінансового контролю в Україні. *Актуальні проблеми економіки*. 2010. № 12 (114). С. 181–185.
4. Гуцаленко Л.В., Дерій В.А., Коцупатрий М.М. Державний фінансовий контроль: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Центр учбової літератури, 2009. 424 с.

5. Дрозд І.К., Шевчук В.О. Державний фінансовий контроль: навч. посіб. К.: ТОВ «Імекс-ЛТД», 2007. 304 с.
6. Жадан О.І. Механізм фінансового контролю ефективності використання державних коштів: автореф. дис. ... канд. наук з держ. управління: 25.00.02. Донецьк, 2008. 25 с.
7. Редько О. Якість аудиторських послуг: філософія та міфологія. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2009. № 1. С. 46–53.
8. Сисоєва І. М. Контроль якості надання аудиторських послуг. *Економіка та держава*. 2021. № 1. С. 104–107. DOI: [10.32702/2306-6806.2021.1.104](https://doi.org/10.32702/2306-6806.2021.1.104)
9. Сисоєва І.М. Особливості аудиту облікової політики підприємств. *Галицький економічний вісник*, 2007. Вип. 4 (15). С. 188–192.
10. Сисоєва І.М. Прогнозування прибутку підприємства в залежності від методів облікової політики. *Економіка та держава*. 2010. № 10. С. 93–94.
11. Сисоєва І. М., Добіжа Н. В. Особливості здійснення державного фінансового контролю в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 18. С. 11–18. DOI: [10.32702/2306-6814.2021.18.11](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.18.11)

REFERENCES:

1. Stratehiya reformuvannya systemy upravlinnya derzhavnymy finansamy na 2022–2025 roky ta plan zakhodiv z yiyi realizatsiyi: Rozporyadzhennya Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 29 hrud, 2021 [Strategy for reforming the state finance management system for 2022–2025 and the plan of measures for its implementation: Order of the Cabinet of the Min. of Ukraine from December 29, 2021]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-2021-%D1%80> [In Ukrainian].
2. Bortnyak, V. A. (2022). Formy i metody zdiysnennya finansovoho kontrolyu v Ukraini [Forms and methods of financial control in Ukraine]. *Akademichni vizyyi – Academic visions*, vol. 13, pp. 1–11. Retrieved from: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/98> [In Ukrainian].
3. Hul'ko, V.V. (2010) Improving the mechanism of public financial control in Ukraine, *Aktual'ni problemy ekonomiky*, vol. 12 (114), pp. 181–185.
4. Hutsalenko, L.V. Derij V.A. and Kotsupatryj, M.M. (2009), *Derzhavnyj finansovyj kontrol'* [State financial control], *Tsentr uchbovoi literatury*, Kyiv, Ukraine.
5. Drozd, I.K. and Shevchuk, V.O. (2007) *Derzhavnyj finansovyj kontrol'* [State financial control], TOV «Imeks-LTD», Kyiv, Ukraine.
6. Zhadan, O.I. (2008) The mechanism of financial control over the efficiency of public funds, Ph.D. Thesis, Public Administration, Donetsk, Ukraine.
7. Redko, O. (2009) Quality of audit services: philosophy and mythology, *Bukhhalterskyi oblik i audyt*, vol. 1, pp. 46–53.
8. Sysoieva, I. (2021) Quality control of audit services provision», *Ekonomika ta derzhava*, vol. 1, pp. 104–107. DOI: [10.32702/2306-6806.2021.1.104](https://doi.org/10.32702/2306-6806.2021.1.104)
9. Sysoieva, I.M. (2007) Features of the audit of accounting policies of enterprises, *Halytskyi ekonomichnyi visnyk*, vol. 4 (15), pp. 188–192.
10. Sysoieva, I.M. (2010) Prohnozuvannya prybutku pidpriemstva v zalezhnosti vid metodiv oblikovoi polityky [Profit forecasting of the enterprise depending on accounting policy methods]. *Ekonomika ta derzhava*, no 10, pp. 93–94. Retrieved from: http://www.economy.in.ua/pdf/10_2010/26.pdf (in Ukrainian)
11. Sysoieva, I. and Dobizha, N. (2021) Peculiarities of public financial control in Ukraine, *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 18, pp. 11–18. DOI: [10.32702/2306-6814.2021.18.11](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.18.11)

FINANCIAL AUDIT AND PERFORMANCE AUDIT AS MAIN COMPONENTS OF STATE AUDIT

SYSOYEVA Inna, NAGAICHUK Viktoriia, SYSOYEVA Viktoria

Vinnitsia Educational and Scientific Institute of Economics of West Ukrainian National University

The effectiveness of the activities of executive authorities and local self-government largely depends on proper control over compliance with laws, decisions and orders, as well as on the organization of the process of their implementation. Regular and comprehensive control helps ensure scientifically based decisions and regulatory acts, as well as their timely implementation. It is an important tool for identifying and eliminating deficiencies in the activities of management bodies and determining their causes.

Control promotes discipline among employees of management structures and allows objective assessment of their competence, responsibility and positive experience. State control acquires special importance in the context of the activities of business entities with different forms of ownership. Control, in a broad sense, is a process that ensures compliance of the actions of the management object with the management decision and is aimed at achieving the defined goals. It is an independent management function that has a clearly defined purpose, content and methods of implementation.

The study is aimed at determining the theoretical-methodological and organizational-practical foundations of the audit of the effectiveness of budget programs, aimed at determining the evaluation criteria and methods of measuring the economic efficiency of the factors of the implementation of these programs. They include key elements, the content and sequence of control procedures, as well as information support, which regulates the procedure for conducting analytical studies and their use for management purposes.

Key words: state audit, performance audit, budget finance, state financial control.